

KOMENTARI  
na primjedbe pristigle na nacrt  
Pravilnika o obimu i načinu dostavljanja podataka o kapacitetima elektronske komunikacione  
infrastrukture koja je od interesa za zajedničko korišćenje

Agencija je izradila nacrt Pravilnika o obimu i načinu dostavljanja podataka o kapacitetima elektronske komunikacione infrastrukture koja je od interesa za zajedničko korišćenje povodom čega je i otvoren konsultativni proces 08. 07. 2009. godine, koji je trajao do 08.08. 2009. godine. Pravilnik u formi nacrtu i Obrazloženje pravilnika su bili dostupni u PDF formatu na web adresi <http://www.ekip.me/konsultacije/>. O otvaranju procesa konsultacija pismeno su obavješteni Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija, Crnogorski Telekom a.d., ProMonte d.o.o., T-Mobile d.o.o., MTEL d.o.o., Radio-difuzni Centar d.o.o., PTT Inženjering d.o.o., BBM do.o., Montenegro Kabl d.o.o, Elta Mont d.o.o.

Na predloženi nacrt Pravilnika primjedbe su dostavili Radio-difuzni Centar d.o.o., ProMonte d.o.o. i Crnogorski Telekom a.d.

Povom pristiglih primjedbi i komentara, Agencija je organizovala i sastanak sa zainteresovanim stranama 09.09.2009. godine, na kojim su dodatno razmotrene sve pristigle primjedbe i komentari.

Agencija u priloženom tekstu daje svoje komentare na opšte i pojedinačne primjedbe pristigle na predloženi tekst nacrtu Pravilnika.

Pored toga, svi pristigli komentari i predlozi će biti integralno objavljeni na internet stranici Agencije.

## Opšte primjedbe i komentari:

Podnosilac primjedbe/komentara	Sadržaj primjedbe/komentara	Mišljenje Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
Radio-difuzni Centar d.o.o	<p>Radio-difuzni centar smatra da predloženi pravilnik treba da bude u duhu preporuka iz tačke 28 Direktive o generalnoj autorizaciji (2002-20-EC) i člana 18 Zakona o elektronskim komunikacijama, koji se tiču prikupljanja podataka, jer bi primjena predloženog nacrtu pravilnika iziskivala angažovanje značajnih materijalnih i ljudskih resursa, što je po njihovom mišljenju necjelishodno i nepotrebno.</p> <p>Takođe, RDC je mišljenja da predmet pravilnika mogu biti samo podaci „o kapacitetima koji su od interesa za zajedničko korišćenje predmetne infrastrukture“.</p> <p>Pored toga, RDC smatra da treba imati u vidu zakonsko ograničenje da u određenim slučajevima Agencija ne može odrediti zajedničko korišćenje infrastrukture „ako bi isto uticalo na prava trećih lica“ (misli se prvenstveno na vlasnike zemljišta na kojem je infrastruktura postavljena).</p>	<p>Član 18 Zakona o elektronskim komunikacijama, propisuje obavezu dostavljanja podataka Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost na njen zahtjev. Članom 31 Zakona je propisana obaveza operatora da dostavljaju određene podatke Agenciji prije početka, prestanka ili izmjene režima korišćenja elektronskih komunikacionih mreža ili pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga, dok je članom 33 predviđeno da Agencija propisuje obim i način dostavljanja podataka o kapacitetima elektronske komunikacione infrastrukture koji su od interesa za zajedničko korišćenje. Shodno tome, obaveze operatora ovim nacrtom pravilnika predstavljaju obaveze koje su utvrđene Zakonom, a ne obaveze dostavljanja podataka Agenciji po njenom zahtjevu.</p> <p>Primjedba Radio-difuznog Centra, da predmet pravilnika treba da budu podaci „o kapacitetima koji su od interesa za zajedničko korišćenje predmetne infrastrukture“ (tj. podaci o infrastrukturi raspoloživoj za zajedničko korišćenje, što je kontekst pojedinačnih primjedbi) je neprihvatljiva za Agenciju jer bi na taj način operatori bili u situaciji da procjenjuju koja je infrastruktura (ili dijelovi iste) raspoloživa za zajedničko korišćenje.</p> <p>Predmetni nacrt pravilnika se ne bavi uslovima pod kojima Agencija može odediti zajedničko korišćenje infrastrukture, a samim tim ni ograničenjima. Agencija će u pojedinačnim slučajevima odlučivati u skladu sa odredbama Zakona, a samim tim poštovaće i sva ograničenja po tom pitanju.</p>
Crnogorski Telekom a.d.	<p>Crnogorski Telekom se u svojim opštim komentarima pozvao na član 18 stav 2 Zakona o elektronskim komunikacijama i u skladu s tim očekuju da će Agencija pri dostavljanju zahtjeva za podacima poštovati navedenu zakonsku odredbu kako se operatori ne bi izlagali nepotrebnom opterećenju.</p> <p>Crnogorski Telekom je istakao da analizom prakse regulatornih Agencija u okruženju nije pronađen nijedan Pravilnik koji bi propisivao obavezu dostavljanja podataka na način kako se to ovdje predlaže.</p>	<p>Komentar Agencije na prvi stav primjedbe Crnogorskog Telekoma je isti kao i na sličnu primjedbu Radio-difuznog Centra.</p> <p>Donošenje ovog nacrtu Pravilnika je obaveza koja je propisana Zakonom, te je potpuno nevažno da li u okruženju postoje slični pravilnici. Pored toga, obaveza dostavljanja podataka o infrastrukturi postoji i u većini država iz okruženja.</p>

### Pojedinačne primjedbe i komentari:

Članov i Pravilnika	Radio-difuzni Centar	Crnogorski Telekom	ProMonte	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
Član 1		Predlog da se iza riječi „podataka“ doda riječ „vezanih“		<b>Prihvata se</b> predlog Crnogorskog Telekoma.
Član 2	<p>Član 2 Pravilnika treba da nosi novi naziv: Obim podataka o EK infrastrukturi raspoloživoj za zajedničko korišćenje.</p> <p>Podaci o kablovskoj kanalizaciji treba da sadrže dužinu slobodnih km/cijevi i poluzauzetih (do 50% profila cijevi) km/cijevi datih po gradovima u Crnoj Gori.</p> <p>Podaci o antenskim stubovima treba da sadrže podatke o lokaciji, visini stuba i slobodnoj površini (m<sup>2</sup>) na stubu.</p> <p>Podaci o zgradama treba da sadrže podatke o lokacijama, tipu tih objekata (kontejner /zidani objekat), slobodnoj površini (površina x visina) koja se može staviti na raspolaganje za zajedničko korišćenje.</p> <p>Dakle, podaci koji se ovim članom traže od vlasnika infrastrukture, po našem mišljenju, treba da budu sasvim okvirni, ali dovoljni da posluže kao putokaz zainteresovanim subjektima i operatorima da stupe u kontakt i pregovore sa vlasnikom infrastrukture.</p>	<p>Predlog da se riječi „moraju obavezno da sadrže“ zamijene riječima „će sadržati“.</p> <p>Predlog da se, u prvom stavu ovog člana, iza riječi „trase“, dodaju riječi „, ukoliko isti postoje,“.</p> <p>Komentar na ovaj član: „Crnogorski Telekom ne raspolaže snimljenim elektronskim podacima postojećeg stanja sa položajnom poziciono-prostornom tačnošću izgrađene tk kablovske kanalizacije, kapacitetima i vrsti tk kablovske kanlizacije na svim nivoima, validnim podacima zastupljenosti/raspoloživosti instalacija Crnogorskog Telekoma u njoj kao ni pripadajućim podacima koji se odnose na instalacije ostalih operatera.“</p>		<p><b>Ne prihvata se</b> predlog Radio-difuznog Centra, jer je u suprotnosti sa odredbama zakona kako je već navedeno u odgovoru na opše komentare.</p> <p><b>Prihvata se</b> predlog Crnogorskog Telekoma da se riječi „moraju obavezno da sadrže“ zamijene riječima „će sadržati“.</p> <p><b>Ne prihvata se</b> predlog Crnogorskog Telekoma da se, u prvom stavu ovog člana, iza riječi „trase“, dodaju riječi „,ukoliko isti postoje,“. Dodavanje ovih riječi bi potpuno obesmisllilo svrhu pravilnika, a samim tim Agencija ne bi raspolagala validnim podacima. Pored toga, operatori u Crnoj Gori imaju obavezu, shodno odredmama drugih zakona, vode evidenciju o svojoj kablovskoj infrastrukturi.</p>
Član 3	Član 3 Pravilnika (Dokumentacija o ukupnim kapacitetima elektronske komunikacione infrastrukture) treba brisati i zamijeniti novim članom sa naslovom: Dokumentacija koja se dostavlja Agenciji u slučajevima spora	<p>Predlog da se u stavu 1, alineja 5, riječi „u cm<sup>2</sup>“ zamijeni riječima „izražen u broju i tipu kablovskih cijevi“. Predlog da se u stavu 1, alineja 7, riječi „podaci o“ zamijeni riječju „naziv“.</p> <p>Predlog da se doda stav 4 ovog člana koji će</p>		<p><b>Ne prihvata se</b> predlog Radio-difuznog Centra, jer je u suprotnosti sa odredbama člana 33 Zakona.</p> <p><b>Prihvata se</b> predlog Crnogorskog Telekoma da se u stavu 1, alineja 5, riječi „u cm<sup>2</sup>“ zamijeni riječima „izražen u broju i tipu</p>

	<p>oko zajedničkog korišćenja infrastrukture.</p> <p>Stav 1 novog člana 3 bi glasio : U slučaju spora pred Agencijom oko zajedničkog korišćenja, vlasnik infrastrukture je obavezan Agenciji, za infrastrukturu koja je predmet spora dostaviti: (dalje koristiti tekst iz brisanog člana 3 koji se odnosi na tt kanalizaciju, stubove, zgrade i energetiku)</p>	<p>glasiti: „Agencija za elektronske komunikacije će uraditi formu dokumenta koju će popunjavati operatori za svaku vrstu infrastrukture. Forme dokumenta za sve tri vrste infrastrukture su sastavni dio ovog Pravilnika.“</p> <p>Komentari:</p> <p>„Detaljno pojasniti sto se podrazumijeva pod dokumentacijom – da li je to revidovan glavni projekat celicne konstrukcije antenskog stuba? Spisak opreme koja je instalirana i njene pozicije na stubu je dat u projektima baznih stanica koje Agencija već posjeduje.</p> <p>Prvo pitanje je regulisanje imovinsko-pravnih odnosa (da li je moguc podzakup), nakon toga ide staticka analiza stuba na dodatno opterecenje. Nakon pozitivne statike moguće je opredijeliti koji je opseg na stubu slobodan (slobodan prostor). Problem definisanja cijene na ovakav nacin je veoma kompleksan...</p> <p>Kao i u gornjem stavu nije precizno definisana dokumentacija, koje su sve faze neophodne? – konstrukcija, elektro, gsm... Nije precizno definisano koja je to pripadajuća građevinska infrastruktura...</p> <p>Da li se misli na izvod iz Glavnog projekta arhitekture (cesto se desava da se ne može obezbijediti, narocito za starije objekte) ili je dovoljna samo skica”</p>		<p>kablovskih cijevi“.</p> <p><b>Prihvata se</b> predlog Crnogorskog Telekoma da se u stavu 1, alineja 7, riječi „podaci o“ zamijeni riječju „naziv“.</p> <p><b>Prihvata se</b> predlog Crnogorskog Telekoma da se doda stav 4 ovog člana koji će glasiti: „Agencija za elektronske komunikacije će uraditi formu dokumenta koju će popunjavati operatori za svaku vrstu infrastrukture. Forme dokumenta za sve tri vrste infrastrukture su sastavni dio ovog Pravilnika.“</p> <p>Kada su u pitanju komentari Crngorskog Telekoma, stavovi Agencije su sljedeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Agencija ocjenjuje da su odredbama ovog člana jasno određeni podaci koji se dostavljaju (revidovan glavni projekat predstavlja obimniju dokumentaciju od one koja se traži ovim pravilnikom);</li> <li>- Podatke koje su operatori već dostavili Agenciji nije potrebno ponovo dostavljati;</li> <li>- Ovim pravilnikom se ne propisuju uslovi ili ograničenja za zajedničko korišćenje infrastrukture;</li> <li>- Pravilnik se ne bavi određivanjem cijena;</li> </ul>
<p>Član 4</p>	<p>Član 4 treba brisati, jer dati rokovi za operatore su sasvim nerealni, a osim toga, član je u koliziji sa predloženim izmjenama.</p>	<p>Predlog da se riječi „60 dana“ zamijene riječima „2 godine“.</p> <p>Komentari:</p> <p>Obzirom da podatke dobijene geodetskim snimanjem trasa Crnogorski Telekom posjeduje samo za novije mreže, dok je za starije mreže u mogućnosti da dostavi samo tabelarne podatke ili podatke na nekoj manje preciznoj geodetskoj podlozi, jasno je da je u predloženom roku Crnogorski Telekom u mogućnosti da dostavi samo parcijalne podatke za većinu mreža.</p>	<p>Predlaže se produženje roka sa 60 dana na najmanje 90 dana.</p>	<p><b>Ne prihvata se</b> predlog RDCa.</p> <p><b>Ne prihvata se</b> predlog Crnogorskog Telekoma, jer bi toliko produženje roka obesmisllilo donošenje pravilnika.</p> <p><b>Prihvata se</b> predlog ProMontea i rok se produžava na 90 dana.</p>

		Najkraći period u kojem bi Crnogorski Telekom mogao biti u mogućnosti da dostavlja zahtijevane podatke bi bio 2 godine, pa čak i tada jedino uz značajne investicije. Da li se ovdje misli na kompletnu mrežu Crnogorskog Telekoma?		
Član 5	Član 5 Pravilnika treba prilagoditi sa novim smislom i predloženim sadržajem članova 2 i 3.	Predlog da se član preformuliše i da glasi: „Operator javne elektronske komunikacione mreže je dužan da nakon izgradnje nove elektronske komunikacione infrastrukture, a prije puštanja u rad nove komunikacione infrastrukture dostavi Agenciji podatke u skladu sa članom 2 i 3 ovog pravilnika.“		<b>Ne prihvata se</b> predlog Radio-difuznog Centra, jer je u suprotnosti sa odredbama zakona kako je već navedeno u odgovoru na opše komentare. <b>Prihvata se</b> predlog Crnogorskog Telekoma i vrši se preformulisanje člana 5 tako da glasi: „Operator javne elektronske komunikacione mreže je dužan da nakon izgradnje nove elektronske komunikacione infrastrukture, a prije njenog puštanja u rad, dostavi Agenciji podatke u skladu sa članom 2 i 3 ovog pravilnika.“
Član 6	Član 6 Pravilnika treba prilagoditi sa novim smislom i predloženim sadržajem članova 2 i 3.	Komentari i pitanja: Da li ovo znači da nema potrebe za daljom izradom Projekata izmjena i dopuna za svaku pojedinačnu lokaciju, kada se već radi zbirni izvještaj? Pošto se pravilnik odnosi na infrastrukturu koja može biti od interesa za zajedničko korišćenje, Agencija treba da dostavi spisak lokacija za koje je potrebno dostavljati izvještaje o promjenama u infrastrukturi. Obzirom na veličinu mreže Crnogorskog Telekoma i postojeće infrastrukture, nepotrebno je dostavljati sve promjene u infrastrukturi.		<b>Ne prihvata se</b> predlog Radio-difuznog Centra, jer je u suprotnosti sa odredbama zakona kako je već navedeno u odgovoru na opše komentare. Kada su u pitanju komentari i pitanja Crnogorskog Telekoma, stavovi Agencije su sljedeći: - Odredbe ovog nacrtu pravilnika se ne odnose na obaveze koje operatori imaju u skladu sa drugim zakonima (npr. Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata); - Sva elektronska komunikaciona infrastruktura kojom raspolažu operatori može biti od interesa za zajedničko korišćenje, te shodno tome operatori su dužni da dostave podatke o cjelokupnoj infrastrukturi kojom raspolažu.
Član 7		Pitanje: Sto ako se radi o starom objektu za koji ne postoji elektronska forma?		Odredbe Nacrta pravilnika su jasne, tj. operatori su dužni dostaviti podatke i u elektronskoj formi.

Podgorica, 15.09.2009. godine